

Zdrowe serce drogą do lepszego życia

Wrocław, 24.05.2021 r.

Dr hab. nauk med. Krzysztof Wronecki

Prof. Uczelni PWSZ im. Witelona w Legnicy

Dolnośląskie Centrum Chorób Serca im. prof. Zbigniewa Religi

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ LEK.MED.ANDRZEJA MARTYNOWA PT.:

**”WPŁYW WYBRANYCH ZMIENNYCH NA POZIOM PRZESTRZEGANIA
ZALECEŃ TERAPEUTYCZNYCH WŚRÓW CHORYCH Z NADCIŚNIENIEM
TĘTNICZYM LECZONYCH W POZ-IE”**

DOLNOŚLĄSKIE CENTRUM CHORÓB SERCA IM.PROF.ZBIGNIEWA RELIGI
- MEDINET SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

* 51-124 Wrocław, ul. Kamieńskiego 73a * Tel. 071 32 09 450 * faks 071 32 09 400

www.medinet.pl * e-mail: biuro@medinet.pl

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Kapitał zakładowy 444 000,00 * KRS 0000068832 * REGON 390775606 * NIP 692-22-64-302

Zdrowe serce drogą do lepszego życia

Częstość występowania nadciśnienie w populacji ogólnej wg Światowej Organizacji Zdrowia sięga 50 %, a do roku 2025 wzrośnie do łącznej liczby 60% populacji naszego globu. Skuteczność leczenia nadciśnienia w skali populacyjnej jest ciągle niewystarczająca, a głównym czynnikiem wpływającym na niezadowalającą odpowiedź na leczenie farmakologiczne jest niewystarczający poziom przestrzegania zleceń lekarskich. Stąd szukanie przyczyn takiego stanu rzeczy jest problemem niezwykle istotnym i zajęcie się przez doktoranta tym problemem uważam za niezwykle ważne. Poprawa sytuacji w tej dziedzinie, co jest zamierzeniem pracy może uratować zdrowie i życie wielu pacjentów.

Przedstawiona mi do recenzji praca doktorska to oprawiony maszynopis liczący 211 stron. Układ pracy jest typowy dla rozpraw doktorskich. Umieszczony na wstępie wykaz skrótów używanych w pracy ułatwia jej percepcję. W rozdziale pierwszym autor przedstawia dane ogólne o nadciśnieniu i w sposób dość szczegółowy, ale bardzo przejrzysty omawia metody leczenia nadciśnienia. Oprócz metod farmakologicznych, które są podstawą leczenia nadciśnienia autor podkreśla dużą rolę leczenia niefarmakologicznego, od którego powinno się rozpocząć leczenie. Autor wszechstronnie omawia też rolę edukacji w efektywnym leczeniu nadciśnienia podkreślając znaczenie działania zespołowego i istotną rolę pielęgniarki w tym zespole. Rozdział ten jest małym kompendium dotyczącym leczenia nadciśnienia tętniczego i świadczy o dobrej znajomości tego zagadnienia przez doktoranta.

W kolejnym rozdziale autor omawia znaczenie przestrzegania znaczeń terapeutycznych, które są podstawą skuteczności leczenia. W sposób szczegółowy omawia terminy zgodność i współpraca w odniesieniu do stopnia przestrzegania zaleceń terapeutycznych. Omawia też bardzo szczegółowo najczęściej stosowane kwestionariusze pomiaru współpracy w nadciśnieniu tętnicznym. Jest to 9 uznanych i najczęściej używanych do badań naukowych kwestionariuszy, które zostaną wykorzystane w części doświadczalnej pracy.

Zdrowe serce drogą do lepszego życia

Celem głównym pracy jest ocena dynamiki zmian poziomu przestrzegania zaleceń terapeutycznych, zachowań zdrowotnych i aktywności fizycznej w efekcie prowadzonej edukacji zdrowotnej w grupie chorych z nadciśnieniem tętniczym leczonych w gabinecie lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Autor postawił też 6 celów szczegółowych. Na postawione cele odpowiedział na końcu pracy w 7 prawidłowo wyciągniętych wnioskach. Badania obejmowały 250 pacjentów leczonych w okresie od kwietnia 2019 do czerwca 2020 roku zakwalifikowanych przez dwóch przeszkolonych lekarzy do leczenia nadciśnienia tętniczego. Metodą badawczą zastosowaną w niniejszej pracy to metoda sondażu diagnostycznego z wykorzystaniem omówionych uprzednio standaryzowanych kwestionariuszy. Wyniki bardzo dokładnych i szczegółowych badań przedstawiono na 45 czytelnych tabelach i 30 rycinach. Dla wszystkich cech ilościowych obliczono wartości średnie, odchylenia standardowe, mediany, kwartyle dolny i górny oraz zakres zmienności. Sprawdzono zgodność ich rozkładów empirycznych z rozkładem normalnych. Ocenę zgodności przeprowadzono w zależności od liczności próby testem Kołmogorowa-Smirnowa lub Shapiro-Wilka. Jednorodność wariancji w podgrupach sprawdzono testem Barletta i Levena'a. Istotność różnic wartości średnich w dwóch grupach dla cech o rozkładzie istotnie odbiegającym od normalnego lub o niejednorodnych wariancjach sprawdzono testem nieparametrycznym U Manna-Whitneya. Istotność różnic wartości średnich analizowanych parametrów sprawdzono nieparametrycznym testem istotności Wilcoxon dla zmiennych powiązanych. Zmienne jakościowo nominalne przedstawiono w tabelach wielozdzielczych w postaci liczebności i odsetka, a do oceny siły związku między dwoma zmiennymi wykorzystano test chi-kwadrat Pearsona. We wszystkich wykorzystanych testach statystycznych przyjęto poziom istotności $\alpha=0,05$. Do obliczeń komputerowych wykorzystano pakiet programów STATISTICA oraz arkusz kalkulacyjny EXCEL. Zastosowane metody statystyczne gwarantują wiarygodność uzyskanych wyników.

Zdrowe serce drogą do lepszego życia

W dyskusji doktorant swobodnie porusza się po omawianych problemach wykazując się dużą znajomością omawianych problemów. Praca opiera się na 256 pozycjach nowoczesnego, współczesnego przede wszystkim angielskojęzycznego piśmiennictwa. Warto podkreślić, że polscy autorzy również zostali bogato cytowani. Praca napisana jest poprawnym językiem polskim, a drobne usterki stylistyczne i błędy maszynowe nie umniejszają jej wartości. Praca ma dużą wartość praktyczną, a jej autor jako pracujący na co dzień ze swymi badanymi pacjentami będzie miał sposobność wprowadzenia w życie wyników swoich badań. Ma więc ona oprócz wartości naukowych również istotne wartości praktyczne.

Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art.13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U.Nr 65, poz.595,z późn.zm.) .Stawiam wniosek do Wysokiej Rady Wydziału o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu o dopuszczeniu pracy do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. med. habilit. prof. dr hab. Zbigniew Wronecki
Profesor nadzwyczajny
Specjalista kardiologii i chirurgii dziecięcej
53-018 Wrocław, ul. Zimowa 14
tel. (071) 33 84 81 6568726

DOLNOŚLĄSKIE CENTRUM CHORÓB SERCA IM.PROF.ZBIGNIEWA RELIGI
- MEDINET SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

* 51-124 Wrocław, ul. Kamieńskiego 73a * Tel. 071 32 09 450 * faks 071 32 09 400
www.medinet.pl * e-mail: biuro@medinet.pl

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego
Kapitał zakładowy 444 000,00 * KRS 0000068832 * REGON 390775606 * NIP 692-22-64-302